

نام واقعی رقیه دختر امام حسین(ع) چیست؟

اصل وجود دختری چهار ساله برای امام حسین علیه السلام در منابع شیعی آمده است در کتاب کامل بهائی نوشته علاء الدین طبری (قرن ششم هجری) قصه دختری چهار ساله که در ماجرای اسارت در خرابه شام در کنار سر بریده پدر به شهادت رسیده، آمده است...

حوزه نیوز نوشت:

آیا این نام (رقیه) درست و صحیح است؟

اصل وجود دختری چهار ساله برای امام حسین علیه السلام در منابع شیعی آمده است در کتاب کامل بهائی نوشته علاء الدین طبری (قرن ششم هجری) قصه دختری چهار ساله که در ماجرای اسارت در خرابه شام در کنار سر بریده پدر به شهادت رسیده، آمده است. [1]

اما در مورد نام او، آیا رقیه بوده یا فاطمه صغری و... اختلاف است.

دو خطاب از امام حسین علیه السلام در کربلا در مصادر شیعی آمده است که یکی از دختران حرم خود را با نام رقیه صدا زده است.

1- "یا اختاه یا ام کلثوم، و انت یا زینب و انت یا رقیه و انت یا فاطمه و انت یا رباب، ...". [2]

2- "ثم نادى: یا ام کلثوم و یا سکینه و یا رقیه و یا عاتکه و یا زینب یا اهل بیتی علیکن منی السلام". [3]

اکثر محدثان دو دختر به نامهای سکینه و فاطمه برای امام حسین (ع) ذکر کرده‌اند اما علامه ابن شهر آشوب و محمد بن جریر طبری، سه دختر به نامهای سکینه فاطمه و زینب (ع) را برای آن حضرت برشمرده‌اند.

در میان محدثان قدیم تنها علی بن عیسی اربلی - صاحب کتاب کشف الغمّه (که این کتاب را در سال 687 ه ق تألیف کرده است) به نقل از کمال الدین گفته است که امام حسین (ع) شش پسر و چهار دختر داشت ولی او نیز هنگام شمارش دخترها، سه نفر به نامهای زینب سکینه و فاطمه را نام می‌برد و از چهارمی ذکر می‌نمی‌آورد.

احتمال دارد که چهارمین دختر همین رقیه (ع) بوده است.

علامه حائری در کتاب معالی السبطين می‌نویسد: بعضی مانند محمد بن طلحه شافعی و دیگران از علمای اهل تسنن و شیعه می‌نویسند "امام حسین (ع) دارای ده فرزند، شش پسر، و چهار دختر بوده است.

سپس می‌نویسد: دختران او عبارتند از: سکینه، فاطمه صغری، فاطمه کبری و رقیه علیهن السلام. آنگاه در ادامه می‌افزاید: رقیه پنج سال یا هفت سال داشت و در شام وفات کرد. مادرش "شاه زنان" دختر یزجرد بود. [4]

باید دانست که گاهی بعضی از دختران دو نام داشتند مثلاً طبق قرائتی به احتمال قوی همین حضرت رقیه (س) را فاطمه صغری می‌خواندند و شاید همین موضوع باعث غفلت از نام اصلی او شده است.

بهرحال از لحاظ تحقیقی هیچ استبعادی وجود ندارد که نام این دختر امام حسین (ع) رقیه باشد.

نظر دو تن از مراجع تقلید در خصوص دختر سه ساله امام حسین(ع)

پنج صفر سالروز شهادت ریحانه امام حسین(ع) حضرت رقیه(س) است که سندی بر مظلومیت خاندان پیامبر(ص) می‌باشد، عده‌ای از ارادتمندان به ساحت قدسی اهل بیت(ع) در پاسخ به شبهه‌ای که در برخی محافل مطرح شده نظر دو تن از مراجع عظام تقلید شیعه در این خصوص را با طرح 4 سؤال جویا شده‌اند.

1-صحت وجود دختری با مشخصاتی که ارباب مقاتل در مورد کیفیت شهادت آن بزرگوار نقل کرده‌اند (در خرابه شام) چیست؟

2-صحت انتساب چنین دختری به امام حسین(ع) چگونه می‌باشد؟

3-صحت انتساب حرم موجود در نزدیک دمشق به دختری به نام حضرت رقیه(س) چگونه است؟

4-با توجه به موارد گفته شده و پاسخ‌های حضرت عالی انجام نذر و ادای آن دارای چه حکمی است؟

متن کامل نظرات این دو مرجع تقلید تقدیم می‌گردد:

پاسخ آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی

بسمه تعالی

شکی نیست که دختر کوچکی از امام حسین(ع) در شام از دنیا رفت و در آنجا دفن شد و حرم فعلی منسوب به همان دختر است، اما این که نام آن دختر رقیه بوده یا نام دیگری داشته در بین دانشمندان اسلامی اختلاف نظر وجود دارد هر چند معروف این است که نامش رقیه است.

همیشه موفق باشید.

پاسخ آیت‌الله العظمی نوری همدانی

بسمه تعالی

در کتاب‌هایی چون کامل بهائی و نفس‌المهموم و کتاب‌های معتبر دیگر دختر خردسالی که برخی نام او را رقیه نامیده‌اند و در شام به شهادت می‌رسد، برای امام حسین(ع) ذکر کرده‌اند و اگر کسی برای آن حضرت نذر کند، باید آن را ادا نماید و مضجع موجود در دمشق متعلق به آن حضرت است.

پی نوشت :

[1] کامل بهائی، ج 2، ص 179

[2] اللهوف، سید بن طاووس ص 140 و 141

[3] مقتل ابن مخنف، ص 131

[4] سرگذشت جانسوز حضرت رقیه (س) ص 9 به نقل از معالی السبطین، ج 2، ص 214